KVINNORNAS TIDNING
är
en välkommen
JULKLAPP
till
Edra vänner
Ring 180 70!

KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. EHRNROTH & Co., Göteborg.

N:o 48. 5:te årg. 29 November 1925.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Götabergsgatan 2, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Den gamlas advent. Av Helena.
Lördagsafton. Av Crayon.
Salomos dom. Av Hedda Key-Rasmussen.
Livets ansikte i spegeln.
Det allvarsamma modet. Av Frida Erikson.
Förenklade levnadsvanor. Av Ragna Peters.
Teater.
"Sex roller söka en författare." Luigi Pirandellos egendomliga drama.
Allahs vilja. Roman av Kathlyn Rhodes.

—::—

Utlandskrönika
i sammandrag.

Frankrike har under veckan fått regeringskris. Det lyckades icke Painlevé att få sitt finansförslag antaget, och hans kabinett ingav omedelbart sin avskedsansökan.

President Doumergue överlämnade uppdraget att bilda ny regering efter varannat åt Briand, Doumer och Herriot, vilka emellertid alla misslyckades. När detta skrives har Briand, utrikesminister i den förra regeringen, åtagit sig att göra ett nytt försök. Orsaken till krisen är att den vänstekartell, som efter det senaste valet innehaft majoriteten i deputeradekammaren, icke står enig i finansfrågan. Under det att socialisterna påyrka en kapitalkonfiskering för att fylla statskassan hoppas de borgerliga vänsterpartierna, att andra mindre våldsamma medel skola visa sig effektiva. Socialisterna ha nu givit rent besked: de skola deltaga i regeringsbildandet, men endast om den nya regeringen upptager *deras* finansiella program som sitt eget.

Den tredje och definitiva omröstningen i tyska riksdagen om Locarnofördragen har, när detta skrives, ännu icke ägt rum, men propositionen blir med visshet antagen .

Locarnotraktatens undertecknande kommer, som förut meddelats, att ske i London den 1 dec. De lysande fästligheter som planerats i samband med den märkliga händelsen komma, med anledning av den engelska änkedrottningens frånfälle, att få en enklare karaktär.

Internationella domstolen i Haag, som behandlat frågan om Folkförbundet är berättigat att fälla ett avgörande utslag i den engelsk-turkiska tvistefrågan om Mossul har besvarat frågan jakande. Tvisten gäller gränsen mellan Turkiet och konungariket Irak, för vilket England är mandatmakt. Går Förbundets utslag de turkiska önskningarne emot, vilket är troligt, får Turkiet, om det vägrar att godkänna domen, Folkförbundet till motståndare i st. för endast England.

—::—

Från kvinnovärlden.

Fru Westfelt-Eggertz har f. n. en intressant liten konstutställning i Svalanders konsthandel, Södra Hamngatan 45, Göteborg. Ett av de stora utställningsfönstren visar några av dessa arbeten. Vad som framförallt fängslar blicken och värmer hjärtat är tre karaktärsfulla barnporträtt — Fru Westfelt-Eggertz konst spänner även över andra områden men först och sist är hon dock porträttmålarinna med en beundransvärd förmåga att fånga just det personliga och låta det framträda även i ett barns ännu outvecklade rosiga drag.

*

Sverige har i dagarne fått sin första radiotelegrafist i fru Margot Hallberg, dotter till fru Beda Hallberg, "Förstamaj-blommans" skapare. Antalet kvinnliga radiotelegrafister är ännu mycket litet. U. S. A. har en och Holland en. Därmed slutar visst t. v. listan. Tjänstgöringen är förlagd till sjöss.

*

Mrs Francis Hodgson Burnett, bosatt i Nassau, U. S. A., och författarinna till åtskilliga böcker, däribland den mycket kända "Little Lord Fountleroy" har avlidit efterlämnande den för en författare ansenliga förmögenheten av 559,000 kr.

—::—

Julklappspapperet.

påkallar nu, fjärde julen i ordningen, allmänhetens uppmärksamhet. Bakom företaget stå kända varmhjärtade krafter, landshövding von Sydow och fru Beda Hallberg. De inflytande medlen skola användas i kampen mot tuberkulosen på landsbygden i Göteborgs och Bohuslän — syftemålet är sålunda det mest behjärtansvärda.

Papperet är vackert och fästligt genom sina glada färger och påtryckta konstnärliga bilder, en äktsvensk stuga med tindrande fönster i djup midvintersnö och med den mörka granskogen som bakgrund. I förgrunden tomten med den fyllda julklappspåsen på ryggen.

Julklappspapperet säljes från huvuddepoten Östra Hamngatan 36, (tel.: namnanrop "Julklappspapperet"!) och för övrigt i nästan alla stadens affärer. Priset är 1 kr. pr rulle och 10 öre pr ark.

—::—

En försäljning.

som vi alldeles särskilt varmt vilja rekommendera till vår läsekrets är Vanföreanstaltens försäljning av yrkesskolans arbeten i H. T.-Centralen dagarne d. 2—4 dec. fr. kl. 10 f. m. till 8 e. m.

Varje inköp här betyder uppmuntran och hjälp till självhjälp åt barn och ungdomar, som bära kroppslytets tunga och för framkomsten i livet hindersamma börda.

—::—

Den gamlas advent.

Hon synes så böjd och liten,
så alltför gammal och ynklig,
med stämman spröd och sliten
och kinden vissnad och skrynklig.
Från karmstoln vid salens fönster
hon ser hur barnbarnen leka,
och darrande händerna smeka
ett vaggtäckes brokiga mönster.

*

Snart arbetsdagen är slutad
med all dess sorg och dess möda,
av bördor gestalten är lutad,
och tanken går hän till de döda:
När unga röster bli stumma,
vad är det för mening i
att så en gammal gumma
Vår Herre täcks gå förbi?

*

I stillhet dagarna skrida:
den gamla undrar och väntar,
om ej hos alla som lida,
snart döden på dörren gläntar.
Advent hörs klockorna sjunga:
den krumma gestalten rätas,
ur pannan rynkorna slätas,
och ögonen lysa unga.

Advent heter tiden, som stundar,
då stjärnan skall tändas i öster,
då fjärran ur paradislundar
skall höras änglarnes röster.
När Herrens dag bebådar
ur Eden en jublande kör,
den gamla en drömsyn skådar
i väntan därutanför.

*

Hon ser dem, alla de kära,
de längesedan döda.
I händerna palmer de bära
och rosor, som brinna röda,
och aftonsolen förgyller
det hägrande paradis.....
En längtan den gamla fyller,
en aning, skön och vis.

*

"När nästa advent förkunnas",
hon tänker med barnsligt sinne,
"skall säkert ock mig förunnas
gå dit, blott tiden är inne.
Med ögon ej längre skumma
jag ser all glansen och talar:
Nog finns i Vår Herres salar
en vrå för en gammal gumma?"

Helena.

Lördagsafton.

Den stora byggnaden, vilken ensam bildar ett helt kvarter, brukar andra kvällar vid denna sena timma ligga mörk. Dess hundra fönster som blicka ut över staden där nere slockna tidigt — —

Här bo mest unga familjer, där männen i hård tävlan med andra söka skaffa sig en god ställning och där barnen ännu befinna sig i skolåldern. Det gäller att komma tidigt i säng för att fullsövda och med återställda krafter kunna gå den nya arbetsdagen till mötes.

Men i morgon är vilodag och nu är lördagsnatt! Det brinner fästligt i alla fönster. Inga gardiner behöva fällas mot denna öppna rymd, vars valv blånar i båglampssljuset från den stora staden.

Det är ett hus byggt under krigsåren på det sätt, som hörde den tiden till. Väggarne äro tunna och trossbottnarne dåliga. Detta hus, som eljes så här sent brukar sova i ljudlös stillhet, talar nu med tusen stämmor. Våningarne ha liksom ryckts tätt ihop och avlyssna varandra allt vad som händer och sker.

Man hör någonstädes ifrån det muntra glammet från ett fästligt samkväm — ett stigande och fallande brus. Nu skär en upprymd röst igenom, nu ett klingande skratt. På ett annat håll jazz. Outtröttliga händer hamra på ett pianos tåliga tangenter. Outtröttliga fötter vandra fram och åter, fram och åter i takt efter samma envisa schlager. I våningen uppöver, där eljes en gammal dam ljudlöst framlever sina ensamma dagar, stojar i lössläppt frihet en barnflock och går något liknande en gammaldags långdans ur rum i rum. — Långt borta sång — musik — applåder —

En god och glad och sorglös värld! Nu — uppifrån eller nedifrån — fyra rungande hurrarop och ett unisont och fröjdefullt:

— Ja, må han leva! Ja, må han leva — —

Då hörs tvärs igenom stenväggen från våningen intill några förfärliga hostningar — så ännu några — alltjämt.

Ja, där inne hostar sedan ett år tillbaka en ung man. Alltid från samma plats, från en säng som icke mera lämnas. Varje morgon ett ursinnigt anfall — en kamp på liv och död som nu. Och sedan nya, men mindre häftiga. Det höres ilande steg därinne — någon ropar —

Runt omkring stiger stämningen, flyga livets pulsar hastigare, lustigare men glädjen har fått hektiska rosor på kinden — — —

Crayon.

—::—

Salomos dom.

Ganska noggrannt har jag i höst studerat recensionerna över Marika Stjernstedts stora boksuccès: "Fröken Liwin". Det har varit beröm över hela linjen och annat var visserligen ej att vänta. Somliga kommo på det vanliga sättet genom att upprepa bokens innehåll, ifrån sitt värv. Andra, djupare, ha analyserat och tänkt och gjort de intressantaste utredningar. På *en* punkt tyckes mig dock att de icke satte fingret tydligt nog. Och det liksom anar mig att det ändå är här författarinnan vill säga oss det mesta. Där gömmer hon det djupaste i Elma Liwins och hennes medlidande systrars livstragik.

Över årens tomma och iskalla vidder blåser det genom boken allt hårdare och hårdare vindar, tills Elma slutligen, huttrande och åldrad, kommer ihåg att hon en gång, för femton år sedan, fött ett barn.

Kunde hon inte kräva det på kärlek och tacksamhet? Då kunde det bli varmt och ljust och soligt i den ensammas tomma liv?

Tänk så lättvindigt!

Utan att ha varken grävt eller sått, eller ansat och vattnat med svett och tårar, menar hon sig kunna hösta frukten av ett ungt människohjärtas blomning!

Vadan detta stora psykologiska misstag hos den annars så kloka, klartänkta Elma Liwin?

Här stå vi inför just den djupaste tragiken: hon hör till det slags människor, *som födas med ett livsunderskott.*

Mor har hon icke varit, aldrig blivit, annat än i den naturliga livsfunktionens stund. Den korrekta, strama, välaktade kontorsfröken Liwin har inga begrepp om moderskapets debet och kredit. Att en mor måste gradvis erövra, tidtals förlora, tidtals återvinna detta skiftande, bubblande, växande liv i vardande som är ett barn, det vet hon alls icke något om. Icke därför att hon är född utan modersinstinkt — det är säkert ingen kvinna — men hon har med berått mod och kall beräkning stympat sig själv på den och står nu vid det kritiska och tragiska ögonblicket i sitt liv — med sitt livsunderskott av ansenliga mått. Och här är beviset: hon tror, — på fullt allvar! — att hon med kalla pengar, komfort och lyx kan återköpa ett barn som hon förnekat under femton långa år! I stället för den sakta och omärkligt växande skatten av hängivenhet och uppoffring en mor under varje timma av dagen och natten fyller sitt och barnets liv med, fyller Elma Liwin sitt med självändamålets knappa mått och tror sig nå samma mål.

Nu står hon vid tullstationen och skall erlägga tullen, framför henne ligger moderskapets förlovade — — men förlorade land. Ack, hon har belastat sig med en övervikt av självvisshet, som inga mynt förslå att lösa henne ur. Hon ställer upp blodsbandets rätt. Javäl, hon har ju lagen. Men en så dyrbar gåva som ett barnahjärta får hon ändå icke till skänks för bara blodsbandet. Och det står en tyst kamp emellan den mor, som behöver men icke tjänat sig till sitt barn och den mor, som delat sista biten bröd med detta främmande barn, som hon kämpat sig till, älskat sig till.

Det blir den gamla historien om Salomos dom, som upprepar sig. Men här är det barnet, som är domaren. Salomos öra var lyhört för klangen i den äkta modersstämman. Barnets öra är icke sämre. Men i den stund det dömer, eller väljer öde, så är det icke ett barn längre, utan en ung människa, som kränkts i sitt innersta sammanhang med livet och nu skipar rättvisa, med uteslutande av barmhärtigheten, — så är den unga rättfärdighetens sed — och följer den röst, vars klang alltid varit lika äkta som varm, och fått dess hjärta att slå.

Och den stackars ensamma står utanför.

Hon kom aldrig över gränsen till det förlovade landet. Hon hade försuttit sin rätt ditin av egen, fri vilja.

Hedda Key-Rasmussen.

—::—

Livets ansikte i spegeln.

Den art av dramatik, som fått namnet "det nya dramat", synes finna gensvar hos den moderna teaterpubliken. Varför? Kanske därför att den är ny och originell. Kanske också för att den verkligen har något att ge.

De alster av denna dramatik, som den svenska publiken från scenen gjort bekantskap med, inskränker sig tillsvidare till engelsmannen Sutton Vane's "Till främmande hamn" och italienaren Liugi Pirandellos "Sex roller söka en författare".

För det förstnämnda skådespelet har tidigare utförligt redogjorts i denna tidning och i föreliggande nummer, på annan plats lämnas en överblick över Pirandellos drama.

Man har mycket undrat vad författaren egentligen menat med denna egendomliga scenskapelse. Man har misstänkt, att han velat säga skådespelarne obehagliga sanningar angående deras sätt att förfuska de roller författarne skapa. Man har också trott att han parodierande gycklar med den *andra* nutida dramatiken, vilken icke räknas till "det nya dramat".

Man behöver icke längre bry sin hjärna med dessa frågor. Signor Pirandello har själv i en intervju för-

Millioner paket DRICK FRIMÄRKS THÉ Säljes årligen

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteb. Tandl.-Sällskap.
Tandl. Lisa Andrén
Vasagatan 5 B, Tel. 10919.
10—2, 5—7; lördagar 10—2.

Tandläkare KARIN THORLEIF
Kungsportsavenyen 29. Tel. 11789.
Vard. 1—2 el. efter överenskommelse.

HINDÅSHEMMET.
(F. d. D:r Björkmans kuranstalt).
"Jag har aldrig förut påträffat ett så i alla avseenden gediget och trevligt vilohem", yttrade nyligen en av våra gäster, en mycket vittberest läkare.
Förfrågningar besvaras med nöje.
Tel. *Hindås 12.*

klarat arten av sitt författarskap.

— Jag har, säger han, icke hemtat mina idéer ur någon filosofisk bok. De leda sin upprinnelse från mitt eget inre. De ha skapats av min själ genom iakttagelser jag gjort rörande de levnadsförhållanden, i vilka människorna införas vid sin födelse till jorden.

Och mitt dramatiska författarskap är icke uppbyggt som en oratorisk slutledning på den ena eller den andra filosofiska åsikten utan helt och hållet på livsintryck som tillförts min konstnärsfantasi.

Jag har varit djärv nog att placera en spegel mitt på scenen. Det är intelligensens spegel. Så länge människan befinner sig i livet, lever hon, men hon ser icke sig själv. Jag har därför ordnat det så att denna blinda varelse i ett visst givet ögonblick får sina ögon öppnade, ser sig själv i spegeln och liksom stelnar av fasa inför den oväntade uppenbarelsen av sitt eget liv.

Att leva framför en spegel är icke möjligt. Försök att blicka in i en sådan när ni gråter i djupaste smärta eller då ni skrattar av gladaste hjärta; era tårar skulle stanna och ert skratt tystna i samma ögonblick.

Detta är hela hemligheten med den "humoristiska intelligens" en del kritiker upptäckt i det som jag skrivit för teatern. De kalla mig en "humorist" därför att jag låter människan se sig själv sådan hon är i sitt eget liv. Och endast ett fåtal, som icke helt och hållet bländats av glansen från den där spegeln, hava lyckats upptäcka den mängd av verklig sorg, den mängd av mänskligt lidande som denna "överintelligente humorist" lyckats lägga in i och visa i sina dramer och komedier.

——::——

Skurborsten kan nu saklöst kastas på sophögen, ty det golv, som ännu icke — tillfölje kostnaden — blivit mattbelagt, kan nu för en ringa penning beläggas med några goda stuvar från "Linopeters". Begagna tillfället om måndag, då den sedvanliga, stora höstrealisationen tager sin början.

*

Det är betydligt lättare att vara samvete för andras fel än för sina egna.

*

PÄRLOR
JUVELER
i modern infattning fördelaktigast
hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. O. Hamn. 4

BOHUSBANKEN
4½ % å Kapital-, Depositions- och Sparkasseräkning
GÖTEBORG, Drottningg. 35 (intill Asea, Ö. Hamng.) Tel. 9439, 18829.
Träd i förbindelse med banken, som gärna lämnar upplysningar o. råd.

Det allvarsamma modet.

Det tycks nu en gång inte gå för sig att helt och hållet sätta sig över modet. "Reformdräkten" och återinförda nationaldräkter ha ohjälpligt fallit till marken. Modet har även i gamla tider växlat, churu svårare kommunikationer både inomlands och mellan de olika länderna skapat nationella och lokala moder. Den som hade ett vackert plagg, bar det så länge det räckte i den avlägsna landsbygden, och räckte det — som en högtidsdräkt av den tidens solida tyger ofta gjorde — över mer än en människas levetid, så gick den i arv och nyttjades av än en generation. Men nytt sydde man även då efter "det nya modet". Allmogens dräkter, som alltid dras fram som något efterföljansvärt av konservatism, ha ju varit efterblivna moder för de högre stånden, vilka trängt ner och blivit kvar — men visst icke för alltid. Gamla avbildningar visa att även folkdräkterna småningom förändrats. Den yngre generationen har alltid haft något att ta ifrån eller lägga till på den dräkt som de äldre nyttjade. Växlingen har funnits även där men i långsammare takt.

Låt oss nu icke tala enbart illa om modet. Människan behöver en viss omväxling, en viss uppfriskning även i sin yttre habitus. Man kan nog tänka med avund på den oföränderliga japanska kvinnan eller den indiska kvinnans slöja och mantel, men ett sådant enhetligt mode låter sig nu en gång för alla icke genomföra hos oss.

Åt många ger modet bröd, åt många en stimulerande omväxling. Det är de allt för snabba omkastningarne som vi reagera emot, i vår tids och vår portmonnäs intresse.

I själva verket ha modets växlingar på visst sätt kommit att reglera sig själva. Ett radikalt kvinnomode, ett sådant som sätter sin stämpel på hög och låg för en viss tid, t. ex. de långa eller korta kjolarne, den höga eller låga midjan, den raka eller svängda kroppslinjen, varar minst tre eller fyra år, med vissa modifikationer mången gång dubbelt. Det ligger lika mycket i fabrikantens som affärens intresse att inte låta stora lager kasseras för en nyck, och tiden ligger dessutom åt standardisering. De stora modetidningarne med klippmönster t. ex. Butterick's, ha gjort otroligt mycket för att standardisera och därmed förlänga tillvaron av varje nytt mode. Ett sådant må börja hur flärdfullt och opraktiskt som helst, det blir efter någon tid anpassat efter "envars" behov, försett med tilltalande och användningsbara detaljer och man lär sig älska och sakna det, när det en vacker dag viker för ett nytt, lika opraktiskt i början, lika anpassat till slut.

De unga, eller de flärdfulla, eller de omedvetet konstnärligt begåvade, vilkas skönhetsdrift enklast tillfredsställes med ett nytt och i ögonen fallande plagg, dem unna vi hjärtligt det växlande modet. Och det finnes gott om kvinnor, som hela livet igenom aldrig tröttna på kläder. Men andra, och deras skara är växande, finna i kläderna ett enbart besvär; medfödd brist på intresse eller något allt uppslukande arbete komma dem att av hjärtans djup förbanna en sådan onyttig, en sådan hindrande härskarinna som modet. Somliga av dessa kvinnor lämna sig på nåd och onåd åt sin sömmerska, eller hänge sig åt att "köpa färdigt". Har sömmerskan smak och skicklighet, och ha de en förståndig vän till sällskap i konfektionsaffärerna, avlöper det drägligt; de som sakna dessa fördelar få finna sig i att verka tarvliga, gammalmodiga och löjliga.

Men en tredje klass kvinnor gives, de icke längre unga, som ingalunda äro okänsliga för skönhet eller för vårdad kroppskultur, men som det oaktat tröttnat på att växla klädmode till och med så sällan som ett par gånger under årtiondet. De säga, och med rätta, att modet är uteslutande inriktat på ungdom: ungdomligt ansikte, ungdomlig figur, ungdomliga rörelser. Att t. ex. anpassa ett kortkjolat, rakskuret och barhalsat mode på en äldre dam är ingen lätt sak; att göra det på ett elegant sätt är ett konststycke. Få sömmerskor i vårt land äro i besittning av en sådan konstnärlighet, och till deras och de andras hjälp finnes så gott som ingen handledning i modejournalerna. De få göra som en vän till mig: ta efter drottningars och förnäma, 70-år fyllande damers dräkter ur de illustrerade veckotidningarne — —

Hur skulle det vara om våra modehus något mer intresserade sig för denna del av sin kundkrets, om modetecknarna, eller tecknarinnorna, ville ägna en spalt åt "la mode sérieuse" — det "allvarsamma modet"? En uppgift, som inte finge skötas hur som helst, det borde till och med f nnas specialister på området. Enkla, klädsamma och likafullt eleganta toaletter, som så småningom kunde standardisera ett mode utanför moderna.

Några få kvinnor gå ännu längre i sin önskan om frigörelse ur modets tyranneri. De skulle för alltid vilja lämna växlingarne, "gå in" i en fullkomligt opersonlig, oföränderlig dräkt, sådan som nunnans, diakonissans eller sjuksysterns. Ja, till och med sorgdräkten känna de som en lättnad att bära. Dräkten sätter sin stämpel på bärarinnan: denna kvinna har avstått från all tävlan, alla anspråk på annat än ett vårdat yttre, en fläckfri och hel dräkt. Om den uniform hon önskar välja är en klädsam sådan, så mycket bättre, den är i alla fall en uniform, och däri ligger vilan. Det borde vara tillåtet, jag menar, av bruket tillåtet för den kvinna som passerat sitt livs middagshöjd, eller förr om hon så önskar, att "taga slöjan", den enkla slöja som tillhör våra sorgdräkter, utan att ha vad man kallar sorg: slöjan är det vackraste, det värdigaste omhöljet för en grånande, en gammal kvinna, oändligt mycket stilfullare än klockhatt och färgat hår — —

I väntan på detta bruk — som så mycket annat redan tillämpat i södern — önska vi och bedja att åtminstone få "det allvarsamma modet".

Frida Erikson.

——::——

PASSA PÅ
detta enastående tillfälle till billiga Julinköp.
Vår Stora HÖST-REALISATION
pågår nu med ENORMT NEDSATTA PRISER
Kappor, Dräkter, Klädnings- och Blustyger m. m.
Obs.! Skyltfönstren.
En mängd Stuvar o. Rester m. m. bortslumpas.
Försäljningen endast pr extra kontant.
OBS.! Se specifik annons i lördagstidningarna OBS.!
VICTOR SWENSON & Co.
KUNGSGATAN 35 (Mitt för Domkyrkan)

Förenklade levnadsvanor.

Jag gav härom dagen en liten middag. En splitterny sorts middag. En lärjungamiddag för mina mest nitiska läromästare i vis och förenklad levnadskonst, herrskapen G. och M.

Liksom många av vårå landsmän ha de kommit underfund med att vi svenskar slå på för stort. Att vi lägga vårt umgängesliv för högt och pretentiöst.

— Varför skulle man inte kunna ha samma nöje av att träffas vid en helt anspråkslös vardagsmiddag, hade herr G. sagt.

Och fru M. hade inflikat:

— Ja, varför skola vi lägga allt så materialistiskt, när det dock i grund och botten endast är själarna som vilja råkas.

Och där sutto vi nu fem själar vid ett i yttre måtto med all övlig stå dukat bord.

Aldrig har en middag arrangerats med större intresse och spänning. Jag hade tänkt på den och drömt om den veckor i förväg. Den skulle bli något noch nie dagewesenes av enkelhet — ett tentamensprov som jag hoppades skulle bereda mina vördade läromästare och gäster en sann glädje..

De föreföllo emellertid inte så överväldigande upprymda, där de sutto och blickade ut över ett middagsbord som mest bestod av silver och porslin. Sedan ett par minuter förgått utan scenförändring grepo de resignerat sina i servietter instuckna brödbitar och belade dem under förstämd tystnad med smör. Det tycktes mig som sökte deras ögon förstulet skymten av den delikata sill, de brottsligt överflödiga smårätter, som jag på mitt tidigare hedniska stadium ansett självskrivna vid en vänmiddag.

— Det är litet kyligt i dag, sade fru M. och lyfte sitt glas med skattefritt till läpparna.

— Ja, riktigt ruskigt, inföll herr G. med en snabb sidoblick mot det hörn, där lilla översten med glasstab förr brukat trona. Det var nu tomt. Jag hade ju lärt mig att vi svenskar kunna äta en bit mat utan sprit.

Assietterna togos bort under en iskall stämning, och soppan kom in.

Det var fisksoppa.

— Kära du, sade fru G., har du vin också! Och hon betraktade fryntligt en mitt på bordet tronande ännu orörd karaff.

— Det är bara lingonsaft, sade jag triumferande. Jag visste ju att samtliga de närvarande voro fanatiker på det svenska lingonet.

Kanske såg jag fel, men det föreföll mig som om de fyra ansiktena över fisksoppstallrikarna märkbart förlängts.

Vi åto under dödstystnad. Stämningen ville absolut ej komma upp.

— Litet mer soppa? frågade jag. Fyra huvudvridningar läto mig uppfatta ett unisont avslag.

Sopptallrikarna togos bort. Gästerna hade sträckt servietterna över knäna och spänt ögonen i olika föremål i rummet. Det låg spänning i luften.

Varma tallrikar sattes fram och spänningen steg.

Fiskfatet bars in.

Det föreföll mig som hade man stuckit hål på en ända till bristning spänd blåsa någonstans, och som om hela rummet och allt vad däruti var fallit platt ihop.

— Det är kolja, sade jag.

— Jag ser det, svarade fru M. litet retligt. Och det föresvävade mig att kolja helt säkert icke var ett riktigt väl valt medium, om man ville råka fru M:s själ.

Fatet bjöds vidare omkring. Det var begravningstyst.

— Fisk i all ära, yttrade plötsligt herr G., men benen äro inte vidare lustiga. Och han såg ej heller själv vidare lustig ut, där han satt med sina två uppåtvända gafflar som ett par maktlösa mordvapen i händerna.

Modstulna pillrade vi i oss det arma havsdjuret. Jag fick en bestämd känsla av att jag avlagt ett prov och misslyckats. Tanken på efterrätten, som nyss fyllt mig med stolthet, kom mig nu att känna en kall kåre utefter ryggraden.

Och även den kom i sinom tid.

—Lingon! sade fru G. och blev blodröd. Det tror jag inte jag ätit på tjugo år, sen jag var barn en gång i tiden. Och hon skakade demonstrativt tre bär ur skeden mitt på den äkta Gustafsbergsassietten.

Herrarna bytte blixtsnabbt en outsäglig blick. Det förekom mig som växte en dov vrede likt ett åskväder över mitt förenklade middagsbord. Några tafatta försök från min sida att stimulera stämningen genom att hissa upp det förkättrade talet 9,27 mottogs endast av medlidsamma leenden, liknande halvslocknade grimacer.

Det blev en vinterkall kväll. Våra själar möttes aldrig i den. Klockan 9,33 såg jag endast fyra kroppar gå ut genom min tamburdörr o. alla tycktes de mig besvikna och missmodiga som barn, vilka fått något helt annat och mycket sämre än de tänkt.

Ragna Peters.

——::——

TEATERSUCCÈS
En elegant teaterväska från
GAHMS
gör alltid succès och väcker allmän beundran. - - - -
Väskor i olika utföranden och passande till varje toalett finnas alltid på lager.
JOHN A. GAHM
RESEFFEKTMAGASIN.
Korsgatan 12 - Göteborg.

Nadco färgar alla tyger tvättäkta. Kan användas till såväl kallvattensfärgning som kokning. Begär beskrivning på kallvattensfärgning hos Eder handlande eller hos **Aktiebolaget Nadco,** Göteborg. Tel. 20365.

Säg det med Blommor!
Alltid utsökt vackra i
Vasa Blomsterhandel
Gustaf Ekman
Storg. 31. Tel. 4314—10365.
Filial: Vasagat. 21. Tel. 5481.
Kungl. Hovleverantör.

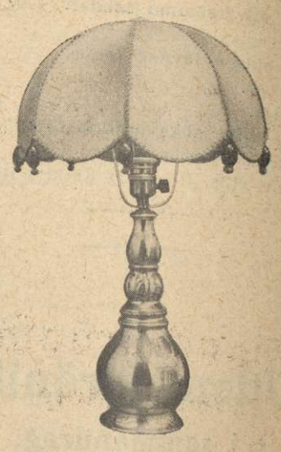
Konstnärligt arbetat tenn
KONSTSLÖJDEN
SÖDRA HAMNGATAN 35.
(Mitt emot Palace Hotell). Tel. 13150.

A.-B. FERD. LUNDQUIST & Co.
för alltid på lager alla
VISKAFORS
fabrikat till fabrikspriser.

Dockskåpstapeter
nyinkomna.
Engelska Tapetmagasinet.

Det är ekonomiskt att hos oss köpa **Gardiner, Bomullstyger, Möbeltyger,** därför att våra tillverkningar bevisligen hålla väl tio gånger så länge, som en gottköpsvara.
Prover sändas. *Precisera godhetsfullt vad Ni önskar.*
KONSTFLITEN, Göteborg G:la Högskolan

Offentliga nöjen.

Stora Teatern.

Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
»**Sista valsen.**»
Varje afton kl. 8 (ej onsdag)
"Manon Lescaut."
Opera i 4 akter av Puccini.
Onsdag afton kl. 8, succèsoperetten
»**Cleopatras pärlor.**«

Lorensbergsteatern.

Varje afton kl. 8:
"Häxan."
Skådespel i 4 akter av Hans Wiers-Jenssen.
Söndag d. 29 Nov. kl. 6 e. m. för enda gången
Simson och Delila.
Matinépriser.
kl. 8,15:
"Häxan."

Lilla Teatern.

Lördag och Söndag kl. 7 och 9 e. m.
Spanska flugan.
Söndag kl. 1,30 e. m. Matiné:
Spanska flugan.
Bilj. à 1.65 o. 2.65 kl. 12—2 och efter kl. 6. Tel. 7760.

Veckan 30/11—6/12
Kl. 7 o. 9 e. m. (sönd. 6, 7,45, 9,30)
Barnförbjudet.
PALLADIUM
En fängslande film efter Elinor Glyns roman.
HANS TIMME
med John Gilbert o. Aileen Pringle.
RIALTO
En starkt dramatisk film.
EN KVINNAS ÄRA
Med Alice Terry o. Conway Tear'e.

GÖTEBORGS Vanföreanstalt
anordnar
Försäljning
av
YRKESSKOLANS ARBETEN
i H. T.-Centralen
Kungsportsplatsen
Onsd. d. 2, Torsd. d. 3, Fred. d. 4 Dec.
kl. 10 f. m. — 8 e. m.

Slopa kaffet och drick
CAP KAKAO
i originalförpackningar à 100 gr. a 500 gr. är tillverkad av bästa fullmogna kakaobönor utan tillsats av varken kanel vanilj eller kemikalier. Den som smakat CAP KAKAO dricker den sedan dagligen.

Klädningar blusar och kjolar äro nu inkomna i alla prislägen, trevliga färger och modeller.
O. F. HULTBERGS BLUSAFFÄR
Husargatan 40

"Sex roller söka en författare."

Luigi Pirandellos egendomliga drama.

Redan själva upptakten till Luigi Pirandellos drama "Sex roller söka en författare" är säregen.

När åskådarne träda in i salongen och intaga sina platser finna de icke som vanligt ridån fälld utan uppe. Scenen ligger i halvdunkel och avröjd så när som på några bord och stolar.

Efter hand infinna sig skådespelarne vilka äro kallade till en förmiddagsrepetition på Pirandellos drama "Livets gyckelspel". De sysselsätta sig var och en på sitt sätt, med en cigarrett, ett rollhäfte eller samspråk.

Slutligen kommer också teaterdirektören som tar plats vid ett av borden. Sedan en lampa firats ned över scenen, låter han repetitionen börja. Han är icke i sitt bästa humör och han låter det gå ut över både skådespelarne och skådespelet, vars svårbegripliga dialog icke bådar gott för pjäsens framgång.

Man har hunnit ett stycke in i spelet, då teaterns portvakt kommer in på scenen och försiktigt närmar sig direktören för att anmäla de *sex rollerna*, som följt efter och nu dröja i bakgrunden.

För att ange att de höra mera fantasien än verkligheten till utstråla de ett diffust sken, vilket dock fördunklas, när de sedan komma fram i ljuset. De te sig som vanliga människor men samtidigt är det något frånvarande och liksom overkligt över deras gestalter.

Man ser *Fadern* en femtio års man. *Modern* en medelålders kvinna, sorgklädd och med av blygsel sänkt blick. *Styvdottern*, aderton år med ett djärvt och hånfullt uppträdande samt hennes båda syskon *Gossen*, en förskrämd tolvåring, och *Flickan* en liten fyraåring, som endast dunkelt anar det drama som utspelas omkring henne. Slutligen är det *Sonen*, en ung man på tjugutvå år med något höggraget och kyligt över sin person.

Följd av de övriga en smula tveksamma rollerna närmar sig Fadern direktören, vilken är ursinnig över att bli störd, och säger sitt ärende: — Vi söka en författare!

Ett livligt meningsutbyte, interfolierat av skådespelarnes anmärkningar och gapskratt, utspinner sig nu mellan direktören å ena sidan och Fadern och Styvdottern å den andra.

Rollerna söka en författare, vilken som helst — kanske direktören själv? Den författare som kallat dem till livet gjorde dem nämligen endast halvfärdiga. Han ville eller kunde icke förkroppsliga dem i konstens värld. De vilja fullbordas, *leva!* Man föds till livet i olika former, som ett träd, en fjäril, en kvinna, men man kan också födas som en levande roll. Författaren dör, men den fantasifigur han skapat lever evigt. Eller lever icke Sancho Panza? Hamlet? — Vi vilja också leva! utbrister Fadern.

— I evighet? frågar direktören ironiskt.

— Nej, men för en liten stund — *nu* — i er! Låt oss spela in dramat tillsammans, dramat som vi bära inom oss —

Innan direktören hunnit fatta sitt beslut börja Fadern, Styvdottern och Modern öppna sina hjärtan. De tala om samma förvecklingar men de se dem alla på olika sätt.

— Låt oss spela det här stycket genast, utbrister Styvdottern, så att jag kan få ge mig i väg från det här sällskapet och slippa se hur min stackars mor pinas ihjäl av den där hyggliga gossen. (Hon pekar på Sonen). Titta på honom! Se så hög han är, för att *han* är äkta barn och vi andra oäkta. Han vill inte erkänna henne som sin mor utan föraktar henne — *usling!*

Modern griper nu ångestfullt in och bönfaller vänd till direktören, att man för de två små barnens skull skall visa misskund och hindra Fadern från att utföra det förfärliga han har i sinnet mot henne.

Men direktören, överraskad och oförstående inför händelsernas utveckling, vill ha klarhet i saken. Han vänder sig till Fadern: — Ni säger, att hon är er hustru men också att hon är änka. Hur är det möjligt när ni själv ännu är i livet? (gapskratt från skådespelarne).

— Låt bli att skratta, utbrister Fadern häftigt. Det är ju *det*, som utgör hennes drama! Hon har också haft en annan man, men han är död för två månader sedan. Hennes drama ligger dock icke i kärleken till två män, som hon varit oförmögen att hysa någon djupare känsla för. Hon är inte kvinna utan *mor*. Hennes drama är dessa fyra barn som hon givit sina två män.

— Mina två män! utropar Modern med smärta. Har *jag* önskat att få dem? Du tvingade mig att följa den andre — —

— Det är inte sant, invänder Styvdottern skarpt. Så länge min far levde var du alltid nöjd och belåten och han var kärleksfull mot dig. Du säger, att du blev tvingad bara för *hans* skull (pekar på Sonen). Du grämer dig till döds över hans kallsinnighet.

— — — —

Själva nyckeln till den fruktansvärda konflikt dessa människor råkat i, ge några ord av Fadern.

En realisation i vanlig mening behöver icke nödvändigtvis vara liktydig med försäljning till extra låga priser; den är många gånger endast ett led i en intensiv reklam, som endast syftar på att draga publik. Med dylika "realisationer" kommer dock allmänheten snart underfund. När "Linopeters", Kungsportsplatsen 2, håller sin sedvanliga, stora höstrealisation, sker detta i syfte att utförsälja samtliga under årets försäljningskampanj uppkomna stuvar. Priserna äro otroligt låga, varom Ni själv torde övertyga Eder.

*

Först säger människor saker och ting därför att de hört andra människor säga så och sedan fasthålla de vid dem därför att de själva sagt dem.

Lord Chesterfield.

*

Det bästa råd man kan giva en husmoder är:
Använd
MUSTADS
Smörblandning
Iris-Extra

Den råd lyder är vis

HOOVER
Den piskar, medan den sopar, medan den suger.
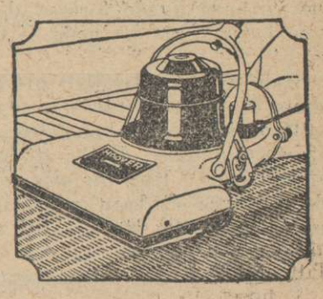
Ni kan aldrig
använda en dammsugare till annat än att avlägsna löst liggande damm. För mattrengöring är den oanvändbar, eftersom den hårt intrampade smörjan måste piskas ur. Endast Hoover kan utföra denna piskning inomhus, utan att röra upp damm.
A.-B.
Ferd. Lundquist & Co.
Hoover-avd. Tel. 4614

HANDSKAR och VANTAR
i rikt urval.
Lägsta priser. Kända goda kvalitéer.
Nilssons Handskfabrik
Hvitfeldtsplatsen 9
(mitt emot gamla Latin)

Teater.

Puccinis Mannon Lescaut.

När man rysande ser ridån gå ned efter dödsscenen i Manon eller tortyrscenen i Tosca, måsta man icke då tänka: Puccini har förstått sin sak, och hans sak är sensationen. Han äger icke den Mozartska formfulländningen och det utsökta behaget och måttfullheten, som göra att Mozart verkar mera grekisk än tysk, han har icke det Beethovenska djupet, som når avgrundens botten och speglar himlen men som det oaktat aldrig spränger formen, endast gör den stor och allsidig nog för sitt innehåll. Icke heller skrudar han sig i filosofmantel som Wagner. Han låter helt enkelt naturen tala sitt eget språk och beledsagar talet med de stora gesterna. Orkanen lyfter sina vingar och vräker omkull hus och rycker upp träd, havet rasar som ville det sluka stranden, kratern sprutar eld — och däremellan framskymtar det leende italienska landskapet. Ja, vem har väl starkare än han tecknat de stora passionerna, vem har väl funnit mera skriande uttryck för förtvivlan och ångest! Därför har han varit sin och vår tids kanske största tjusare på det musikdramatiska området, han har gripit de stora massorna med det slags hjärtats och sinnenas suggestion, som alltid skall få övertaget emot det kalla, beräknande förståndet; såsom hos t. ex. en Richard Strauss, hur än denne leker sin snillrika lek med de mänskliga lidelserna. Puccini lever själv med i sina operor, Strauss står över dem och ser ned på både dem och på sin publik med ett cyniskt leende. Nej, giv oss då hällre, på de stackars timmar då vi egentligen skulle vila från en arbetsdag till den nästa — giv oss då hällre tårar och ångest och en tortyr, där kompositörens eget hjärta blöder med! —

Manon Lescaut, efter abbé Prévosts roman med fransk miljö, uppfördes första gången i Turin 1893, och var det verk med vilket Puccini slog igenom.

Då det nu i och med sin premiär på Stora Teatern i Göteborg för första gången uppförts i Norden, väcker det helt naturligt ett stort intresse och beundran, även om man måste konstatera att Bohême, som kom tre år senare, betyder ett stort steg framåt.

Inga Peters som Manon har levt sig in i sin roll, och hon verkade mer än vanligt frigjord och helgjuten, både beträffande sin vackra sång och sitt uppträdande. Simon Edvardsen är en framstående tenor, som glömmer att kokettera med publiken, och som man därför hör och ser dess hällre.

Regien är förträfflig, och dekorationerna ha över sig en mera förnäm enkelhet än man annars är bortskämd med.

Att Voghera skulle förstå att ge verket de rätta nyanserna behövde man ej tvivla på. Icke bara därför att han är Puccinis landsman — det är ju inte alltid sagt att landsmän förstå varandra! — utan därför att just denna genre måste ligga särskilt väl till för hans temperamentsfulla taktpinne. Att det måste vara utomordentligt svårt och krävande för orkester, solister och körer att alltid komma överens, det förstår man, om man bara ser ett pianoextrakt till någon aria av Puccini.

Ruth Almén.

*

"Häxan."

Lorensbergsteatern spelar f. n. den norske författaren Wiers-Jensens 4-akts skådespel *"Häxan"*. Ämnet, som dramat behandlar, är långt ifrån nytt — ett triangelformat äktenskap! Vad som gör konflikten ohygglig även för den mest toleranta uppfattning och kommer den att framstå som fullständigt olöslig är, att det är den åldrige äkta mannens egen son, en ädelsinnad, samvetsöm man, som blir den unga hustruns älskare. Känslan ryggar tillbaka för denna kombination och författaren måste för att göra den acceptabel förlägga händelsen till en långt tillbaka liggande tid och förse den med förmildrande omständigheter: kvinnornas förtryckta ställning och den tro på häxor och trolldom, i vilken ett dödssjukt manligt samvete kunde finna en giltig ursäkt för sitt brott och därmed tröst, sinnesro och kraft till fortsatt liv.

Enligt författarens intentioner skulle antagligen det unga paret varit styckets centrala gestalter, men vid pjäsens framförande blev icke desto mindre den åldrige Mäster Absalon i hr Blickingbergs person den förgrundsgestalt, kring vilken intresset och medkänslan samlade sig. Det var ett verkligt nöje att få se denne utmärkte karaktärsskådespelare i en stor, honom värdig roll. Hr Colbjörn Knudsen var trovärdig som sonen, ehuru man gärna velat i tonfall och minspel förnimma de hemliga samvetskval som väl marterade honom inför den förorättade faderns omisstänksamma tillit. Fru Elsa Widborg var som den unga frun något bunden, i sitt spel.

Hr Torre Cederborg var dråplig som Mäster Johannes. Med stort erkännande bör nämnas även Elsa Carlsons och Tekla Sjöbloms namn.

"Häxan" är som helhet betraktad en mycket intressant bekantskap att göra.

——::——

Handskkompaniet
DROTTNINGGATAN 42
TEL. 15379.
Största sortering i
Handskar
och
Vantar

MERKUR-TVÅLEN
använd enligt bruksanvisningen giver ett storartat resultat.

Tvätta med
LANGES SÅPPULVER
SKYDDSMÄRKE I REGISTRERAT.
Äldst & Bäst

Knut Heurlins Hemslöjd
KORSGATAN 8. Telefon 101 18.
Möbeltyger billigt.

(Eftertryck ej tillåtet). Med ensamrätt för Sverige.

Allahs vilja.

Av *KATHLYN RHODES.*

Översatt av *Sigyn Frydén.*

14

Klockan var över tolv, då sällskapet kom fram till Sakkara efter att ha gjort halt vid Memfis för att se på de stora liggande statyerna, som slumra för evigt under palmerna, oberörda av alla kommentarier av häpnande turister, för vilka Faraos namn för alltid skall var förenat med tanken på de stora stenfigurerna i palmdungen. På vägen genom de trånga gränderna i den stora smutsiga byn Bedracheïn fäste Lucas sin följeslagerskas uppmärksamhet på de grovt kolorerade teckningarna på lerhyddornas ytterväggar.

— Vad i all världen ska det där vara? frågade Kitty och höll inne hästen för att undersöka en särskilt grann målning tydligen föreställande ett järnvägståg med underligt färgade hjul och rött och gult lokomotiv. I bakgrunden syntes ett blått och skärt hus på en grön och purpurfärgad äng.

Han skrattade.

— Det skall föreställa pilgrimernas underbara syner på vägen till och från Mecka. Några av dem lämna aldrig sina hem i öknen vid något annat tillfälle, och mycket av vad de se på vägen förefaller dem fullständigt övernaturligt. Så när de kommer hem, söker de avmåla de under som de sett så troget, som deras fantasi och deras talang tillåter. Teckningarna motsvara ett trefaldigt ändamål, ser ni: de ge tillkänna, att invånaren i lerhyddan är en from och helig man, en berest gentleman *och* artist dessutom.

Hon undersökte uppmärksamt de grova teckningarne.

— Deras hågkomster tycks vara en smula orediga, sade hon. Aldrig har jag sett ett järnvägståg flåsa fram till ens förstudörr genom en grön äng. Och den underliga fågeln där borta, som *kunde* vara en struts, är många gånger mindre än den där konstige gule hunden.

De redo skrattande vidare och kommo slutligen fram till Sakkara i den mest upprymda sinnesstämning.

— Vi ska luncha i "Mariettes Hus", tror jag, den lustiga lilla stugan ni ser, där den franske "utgrävaren" brukade bo. Låt oss sakta farten, de andra synas ju inte än, och det är trevligare härute än inomhus.

Om en stund uppenbarade sig också det övriga sällskapet; åsnorna trippade muntert framåt i en klunga, och den enda kamelen travade högdraget för sig själv i ensamt majestät, under det den fyrtioårige "pojken" förtvivlad slet och drog i hans svans. Vid framkomsten befriades kamelen från de väldiga klövjekorgarna på ömse sidor om puckeln, som innehöllo lunchkorgar, kameror, solskärmar o. s. v. En kamels förmåga att bära står i direkt motsatt förhållande till hans lust att vara nyttig, och dennes nuvarande börda besvärade honom fysiskt ej det ringaste, fast den förmodligen kom honom att lida av vanmäktig harm.

Lunchen var snart uppdukad på det långa träbordet i det enda, mycket enkla rummet åt framsidan i "Mariettes hus", och sällskapet slog sig ned på de hårda bänkarna och började släcka sin törst utan vidare ceremonier.

Vid början av måltiden kallade fru Lindsay till sig en av de infödda tjänarna och räckte honom några tallrikar med en portion på varje av de rätter, som serverades, samt en halv flaska vin, som tjänaren satte undan i skuggan för att skydda det för solhettan. Då han gjorde detta, utbytte Celia en menande blick med Poppy Fanshawe, men ingendera sade något, och Kitty, som märkt blicken, undrade likgiltigt, vad den betydde. Ingenting vidare tilldrog sig emellertid, som kunde väcka hennes nyfikenhet, och hon hängav sig därför åt stundens nöje, åt med frisk aptit sin lunch och njöt av utsikten över den solbelysta öknen genom fönsteröppningarna, som voro utan glas. Den glada måltiden förgick under skämt och glam, och då de oundvikliga apelsinerna till slut kommo fram, så hade alla hunnit bli svala igen, nöjda och belåtna.

Plötsligt uppstod en lätt rörelse bland araberna, som sutto utanför huset i den glödande sanden. Man hörde ljudet av hästtramp närma sig över den hårda, upphettade marken, men då det kom från Bedracheïn, voro djuret och dess ryttare osynliga för dem, som sutto inuti huset.

— Vem kan detta vara? sade Lucas och tittade upp från sin orange. Ingen som ämnar sig till oss, eller hur Celia? Tråkigt, om någon komme nu. Det är just inte mycket mat kvar åt nykomlingar.

— Ja, det är allt vad *du* vet, sade Celia och vände sig mot dörren för att hålla utkik. En omtänksam husmor gömmer förråd för det oförutsedda. — Ah! Här är ni! Jag är så glad, att ni kunde hitta vägen till oss.

En man hade trätt in genom den smala dörröppningen och stod och såg sig omkring lite villrådigt. Vid Celias hjärtliga hälsning kom han fram och skakade hand.

— Ja, här är jag enligt anvisning. Jag hoppas jag inte kommer mycket för sent. Tåget från Kairo var försenat och —. Han avbröt sig för att hälsa på fröken Fanshawe, som lutade sig tillbaka och räckte honom handen över ryggstödet på sin stol.

— Jag tänker ni känner oss allesammans, sade Celia och såg strålande på nykomlingen. Grant, Gordon, doktor Lassen — hennes ögon flögo runt bordet, under det hon talade — A, och fröken Romney. Ni har visst råkats, inte sant, Kitty?

Och då hon såg upp för att se vem denna så välbekanta röst tillhörde, fann Kitty sig ansikte mot ansikte med Owen Cheyne.

ÅTTONDE KAPITLET.

För ett ögonblick, så oväntat var detta möte, var Kitty nära att förlora sin självbehärskning.

Hon kände, att hon bleknade, under det en märkvärdig känsla av blandad smärta och glädje genomilade henne. Sedan, nästan ögonblickligen, kom hon ihåg deras avsked, och glädjen försvann.

Sänd Eder **Tvätt** till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skörhet o. smak

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

KOL - KOKS - VED -
C. N. Andersson, A.-B.
Tel.: 27 80 - 69 72 - 108 49.

Allt slags Vilt
Renstek och Höns.
BJÖRKS VILTAFFÄR.
Saluhallen 1. Tel, 1648 och 20834.

Spetsar, Motiv, Dukar, Kragar, Kuddar, Schalar, Näsdukar, Siden.
Depôten för Äkta Spetsar.
Kungsg. 58. 1 tr. Tel. 12655. Öppet 11—6.

— Alla ha vi inom oss en mängd föreställningar och tankar, men var och en av oss lägger en olika betydelse och mening i dem. Vi tro att vi förstå varandra! Vi förstå *aldrig* varandra! Att tänka sig att min hänsynsfulla ömhet för denna kvinna (Modern) tedde sig för henne som den mest hårdhjärtade grymhet! — Om vi ändå kunde förutse allt ont, som kommer av det goda vi tro oss göra!

Han berättar därefter sitt äktenskaps historia.

Han gifte sig med en fattig, enkel kvinna av folket, därför att han älskade henne. Hon var *mor*, hon hade hjärta för sitt barn, men som människa var hon slö, slö till själen. Till outhärdlighet!

I huset fanns en sekreterare, en stackars sate. Han blev hennes allt i alla men utan skymten av något otillbörligt. Han var godhjärtad och ödmjuk och liksom hon oförmögen att göra något orätt. Det gick dock så långt, att de vid varje mannens ord utbytte blickar av hemligt samförstånd, hon med ögonen rådfrågande den andre vad hon skulle svara sin man för att icke uppväcka dennes vrede. Situationen blev ohållbar. Sekreteraren kördes bort, och den stackars kvinnan gick omkring i hemmet som en herrelös varelse — —

— Du hade först tagit gossen från bröstet på mig! avbryter honom Modern.

— Ja, men inte av grymhet, försvarar sig Fadern lidelsefullt. Jag överlämnade honom till en amma på landet och lät honom växa upp där för att han skulle bli frisk och stark.

Därefter fortsätter han den avbrutna berättelsen. Hustrun inger honom vämjelse, och han kan inte uthärda hennes närhet. Då han slutligen skickar bort henne, väl utrustad med allt, till den andre gör han det visserligen för att bli fri men dock mest för hennes egen skull, för att hon må bli lycklig — han svär det! Den barnflock han ser växa upp omkring henne omfattar han med oförklarlig men verklig ömhet, och han lämnar icke dem eller henne ur övervakande sikte förrän "den andre" plötsligt för dem till okänd ort. — Hans egen son växer upp på landet och är, när han som yngling återvänder hem, en kallsinnig främling —

Berättelsen avbrytes oupphörligt av inpass från de andra. Modern

kommer med en och annan försagd rättelse. Vad man än säger om henne, så är hon dock utan direkt skuld. Ett offer för andras grymhet. Hon var en fattig och enkel kvinna — den bildade förnäme mannen tröttnade på henne och drev henne ut ur huset bort till en annan man. Hon har försökt att vara en god mor så långt hennes obetydliga förmåga räckt.

Sonen å sin sida kastar nu och då in en kall och ironisk anmärkning avseende dels Fadern, som aldrig intresserat sig för honom, dels Styvdottern vars svar äro arroganta och fräna. Samtidigt ironiserar hon giftigt och med ohöljt förakt Fadern, låtande ana en dyster hemlighet dem emellan.

Fadern återupptar emellertid berättelsen.

Åren ha gått. Honom ovetande har hustrun efter "den andres" död, fullständigt utblottad och på grund av sin slöa indifferenta natur oförmögen att försörja sig och de sina, återvänt till den gamla hemstaden. Det blir den unga dottern, som på det sätt hon kan drar försorg om den älskade modern, den halvvuxne, ödmjuke, förskrämde och för henne osympatiske brodern och den lilla systern som hon omfattar med all den ömhet varav hon är mäktig.

Ödet för Fadern till ett tvetydigt ställe, där han sammanträffar med Styvdottern utan att veta vem hon är. Innan någon obotlig olycka skett kommer dock Modern och i en skrämmande scen känner man igen varandra.

Detta är Faderns drama. Han har alltid lidelsefullt längtat efter en solid och sund moral, men han äger ingen älskande kvinna vid sin sida. Ännu för ung för att kunna leva utan kärlek och för gammal för att kunna vinna verklig och sann kärlek, söker han den vrångbild som kan köpas.

— Vi ge vika för frestelsen, säger han med plågat tonfall, för att strax därpå resa oss igen, ivriga att återupprätta vår värdighet liksom vi reser en vård över graven, där vi lagt ned och dolt för våra egna ögon varje spår, ja, själva minnet av vår skam. —

— Krokodiltårar! utbrister Styvdottern hånfullt.

Fadern fortsätter att försöka utreda sitt drama inför sig själv. Enligt hans åsikt ligger dess tyngdpunkt däri, att människan som tror sig vara en enda personlighet i själva verket är *flera*.

— Vi tro att vi alltid äro densamme i alla våra handlingar men det är icke så, säger han. Vi märka det när vi falla för en frestelse. Vi känna att det inte är vårt hela jag, som begått den handlingen, att det skulle innebära en grym orättvisa att döma oss efter endast den och ställa hela vår personlighet vid skampålen, liksom just den handlingen skulle vara det sammanfattande uttrycket för allt vad vi äga inom oss.

Det är detta Styvdottern gör gent emot honom. Hon har sett honom i ett förnedrande ögonblick och dömer honom uteslutande därefter och även för hustrun framstår han av samma anledning som en fläckad karaktär. Han känner det och har icke längre mod att möta hennes blick. För att gottgöra vad han tidigare brutit har han öppnat sitt hem för henne och hennes barn.

Inför Styvdotterns repliker måste man dock fråga sig, om någon gottgörelse överhuvud taget är möjlig. Är icke olyckan obotlig? Återfaller icke skulden för allt på Fadern? Är icke han, ytterst, orsaken till att denna lilla familj uppstått, att barnen, när deras fader dör, har en alltför svag och försagd mor att falla tillbaka på för livsuppehället och att Styvdottern, den äldsta i flocken måst gå onda vägar för att skaffa bröd åt sig och de sina?

Styvdotterns ord förråda också, att Fadern icke häller genom att öppna sitt hem för dem alla lyckats gottgöra något utan endast ytterligare skärpt konflikten.

De ha i detta hem mött Sonen, vilken med den äktföddes självklara rätt behandlat dem som ovälkomna inträngingar. Modern som med sitt ödmjuka uppträdande tigger om förlåtelse och kärlek dignar under hans tysta förakt och isande kyla, småsyskonen, berövade sitt eget lyckliga barndomshem och inkastade i en ny främmande och fientlig värld, stå skräckslagna inför halvbrodern, vars hat de känna, och hon själv föredrar gatan framför detta av inre tvedräkt sönderslitna hem.

Sonen avvisar med det goda samvetets köld alla anklagelser. Han står utan skuld till dramat och det hela är honom högeligen motbjudande. Denne far, som visserligen aldrig brytt sig om honom men som han dock alltid respekterat, visar sig plötsligt sådan han i verkligheten är, som en ömklig gammal flickjägare. Det hem där han tidigare varit ende sonen får helt oväntat mottaga en fruktansvärd invasion. En vacker dag dyker det upp en kvinna, som säger att hon är hans mor och gör anspråk på hans sonliga aktning och kärlek. Och hon åtföljes av tre barn, som hon fått utanför äktenskapet och som pocka på hans broderliga tillgivenhet! Det hela är verkligen så bedrövligt som möjligt. Såsom fullständigt oskyldig till alla dessa förvecklingar anhåller han att, sin rätt likmätigt, få stå utanför den obehagliga saken.

— — — —

Under det att allt detta utspelat sig har teaterdirektörens intresse väckts — det hela är ju det präktigaste stoff till ett drama!

Han gripes av iver att iscensätta skådespelet och går följd av de sex rollerna in i sitt rum för att göra ett första utkast.

— — —

I nästa akt skola skådespelarne instudera det ofullbordade dramats första avsnitt, scenen mellan Fadern och den unga flickan, om vilken han ännu icke vet, att hon är hans styvdotter. Då något manuskript icke finns, visa de ifrågavarande rollerna genom eget spel händelsen sådan den ägde rum, varpå skådespelarne på sitt sätt återge den.

En stark kontrastverkan vinnes här genom det olika spelsättet. Så länge det gäller "rollerna" är det livets egen röst man hör i replikerna, dess egen återbild man ser i det med mästarehand utformade händelseförloppet, vars fasa alltmera förtätas, tills det hela upplöser sig i Moderns ångestfyllda skri.

Skådespelarne återigen agera på ett visserligen korrekt men teatermässigt och "utvärtes" sätt, utan att kunna i verklig mening levandegöra de tänkta gestalterna.

I nästa akt, vilken också är den sista, spelar dramat i Faderns hem. Det utvecklar sig emellertid icke lika självklart och följdriktigt som förut. Teaterdirektören och "rollerna" börja plötsligt att få svårt att ordna ihop händelserna i en samtidig och koncentrerad handling.

Man förstår, att det är just här den ursprunglige författaren börjat känna tvekan eller missmod inför sitt verk för att slutligen lägga det ifrån sig ofullbordat. Ännu ha rollerna en del att säga, en del att göra, men handlingen spinner snart icke vidare. De båda barnens historia når sitt tragiska slut. De övriga rollerna däremot få icke sina öden fullbordade och förmenas därigenom det liv i konstens värld, som de hoppades på, då de kommo för att "söka en författare".

— — —

En mängd olika tydningar ha försökts till Pirandellos drama. Ironi? Parodi? Mästaren har gjort alla dessa gissningar överflödiga genom att öppet säga vad han åsyftar med sin diktning. Han vill visa att människan födes icke med fri och öppen livsväg utan till en viss roll, invävd i det stora allmänna livsdramat. Hurudan denna roll är och på vad sätt — gott eller ont — den inbegriper i andra livsroller saknar människan möjlighet att överblicka. Endast vid något enstaka tillfälle, vid någon stor uppgörelse i livet då alla de medspelande rollerna tala direkt från sitt hjärta, då deras sorg och förtvivlan, deras hat och allt vad som rör sig inom dem får fritt utlopp, först då ser människan sig sådan hon varit och sådan hon är —.

Genom den goda översättning för vilken vi ha att tacka Gebers förlag i Stockholm har det märkliga dramat gjorts tillgängligt även för den stora allmänhet som icke varit i tillfälle att se det från scenen. Även som läsdrama gör det ett gripande och oförglömligt intryck. Boken vilken måste betraktas som ett verkligt förvärv för en och var som är intresserad av livsproblemen har åsatts ett så lågt pris som 3 kr.

—::—

Ett gott bevis för hög kvalitet

En privatperson tillsände oss helt nyligen en gammal burk Viking skokräm, om vilken vi med stöd av hans uppgifter och burkens utseende kunde fastslå, att krämburken var tillverkad år 1915 eller 1916, alltså för 9 eller 10 år sedan.

Personen ifråga mindes väl tidpunkten för inköpet och även att han efter kort tids begagnande av skokrämen råkat ställa undan burken, han visste icke var.

Av en händelse hade han nu återfunnit den i en garderob, och då han öppnade den fann han till sin förvåning att burken icke torkat ut, utan att skokrämen var fullt användbar och som ny — ett gott bevis för den verkligt höga kvalitet, som alltid och alltjämt kännetecknar Viking skokräm.

FÖR JULEN
har inkommit stort urval av **Ylletyger** och **Yllefrotteer. Flaneller** till klädningar och underkläder. **Handväfda äkta Bomullstyger. Blekta** och **Oblekta Väfnader,** bästa fabrikat 10 proc. rabatt å helt stycke. **Svenska Linnevaror, Handdukar** och **Duktyger. Bolstervar, Täcktyger, Möbeltyger** och **Borddukar** i färgäkta allmogeväfnader. **Äkta Lahmans Herr-** och **Damunderkläder, Strumpor, Näsdukar, Förkläden, Snörliv, Reformliv, Handstickade Vaddtäcken, Filtar. Ylle-** och **Bomullsgarner.** Särskild rabatt å garner till tricotstickerskor.
Tel. 5122. **Bertha Anderson** **Tel. 5122.**
Korsgatan 15, Göteborg.

SWALANDERS KAFFE
KUNGSGAT. 17. TEL. 3658 KORSGAT. 13. TEL. 5167
BAZAR ALLIANCE 132-133 NILS EKICSONSGAT. 24

Johnson & Carlson
Kopparslagerifirma.

Husargatan 24. Tel. 4111.
Alla slags Kopparslagerriarbeten verkställas, Förtenningar utföras dagligen med kemiskt rent tenn, allt till lägsta priser.

A. J. Ahlbergs
Kött- & Fläskaffär
Saluhallen 125—126. Tel. 4896.
Rekommenderas.

KAFFE
härliga aromrika blandningar. Alla kvaliteter. Köpes fördelaktigast i
Göteborgs Kaffehandel
Östra Hamngatan 39. Telefon 2074.
Filial: Bazar Alliance, Butik No 95.

-- G. OLSSON --
Frukt- & Grönsaksaffär, V. Hamngatan 23, Göteborg. Telef.: Butiken 9917. Bostaden 20725.

P. OLSSON
Slakteriaffär
Tel 3108 SALUHALLEN 1 Tel. 3108.
REKOMMENDERAS.

C. A. STRÖMBOM
Lilla Korsgatan 2
Grundad 1862 GÖTEBORG Grundad 1862
Telefon 868, 17243.
Försä jer i parti och minut
Smör. Ost, Margarin ch Ägg.

Vid Fiskinköp
Kom ihåg
A. SVENSSONS FISKHALL
Grönsakstorget 2. Tel. 5438, 5436.
Filialen Tel. 15324.

Vår Ylle- & Tricot-Vecka
börjar MÅNDAGEN den 30 November och utsäljas till
enormt billiga priser
Tricotage, Filtar samt Yllevaror.
A.-B. Carl Johnsson.
KUNGSTORGET,

En bisak är ej hyn hos någon kvinna,
det är en sak, som väl betänkas tål -
en hy som skära rosenblad envar skall vinna,
som jämt begagnar sig av **YvY-Tvål.**
Pris 1 kr.
A.-B. YvY-Fabriken, Ystad.

C.A.PATERSON
TEL. 2733
KUNGSG. 13
GÖTEBORG

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781. 45699

— Fröken Romney — hans röst var på en gång ivrig och bönfallande — jag hoppas, att ni inte glömt bort mig alldeles, fast det är länge sedan jag hade nöjet att råka er.

Hon räckte likgiltigt fram sin hand.

— Å nej, jag minns er mycket väl, herr Cheyne. På Magnolia, var det inte, som vi råkades? Egendomligt, att ni också skulle komma hit, då doktor Lassen är här förut.

Vid ljudet av hennes kalla, likgiltiga röst mörknade Owen Cheynes grå ögon plötsligt. Han förstod mer än väl, vad krökningen på överläppen och det dolda hånet i hennes ton betydde. Hon hade inte förlåtit honom hans uppförande, så tolkade han hennes vårdslösa hälsning, som var så olik hennes behagliga vänlighet ombord på båten.

Nåväl, han förtjänade detta. Han hade uppfört sig illa den där gången, och hon hade rätt att harmas på honom. Men om han blott kunde få henne att ändra sin tanke om honom, så skulle han känna sig upprättad i sina egna ögon.

— Jag visste, att Lassen var här, sade han kort. Men det är ett alldeles oväntat nöje att få se er. Fru Lindsay, var så god och gör er inte besvär med lunch åt mig, om ni alla har slutat. Ett glas vin och en orange är alldeles tillräckligt.

— Prat! Som svar på hennes befallning kommo de arabiska tjänarna med de undanställda tallrikarna. Ni måste ha en god lunch. Jag var invigd i hemligheten, ser ni. Poppy talade om för mig, att ni kanske skulle uppenbara er i dag, så jag har gömt undan lunchen åt er. Nu ska vi lämna er i fred, medan vi går och s r på gravarna. Poppy ser till er, vill du inte det, kära vän? Kom nu, alla ni andra och gör er plikt.

(Forts.).

—::—

"Yvy".

Den fabrik som tillverkar "*Yvytvålen*" och andra preparat och artiklar med "*Yvy*" som rekommenderande beteckning firar den 4 dec. 30-årsjubileum. Företaget, som är förlagt till Ystad, startades av hrr A. J. Österlin och F. A. Ulriksen och omfattade först en minutaffär samt en helt liten fabrik, i vilken tillverkades en del förbrukningsartiklar, däribland tvål, för försäljning i den egna affären. Rörelsen växte emellertid raskt och slutligen måste de båda verksamhetsgrenarne ställas under var sin ledning. Yvyfabriken fick fabrikör Östelin till verkställande direktör och teknisk ledare. Efter att ha börjat under de blygsammaste förhållanden i två små bostadsrum upptar fabriken nu ett stort byggnadskomplex.

Man förstår att en sådan utveckling och glänsande framgång som Yvyfabriken vunnit måste tillskrivas i första hand en synnerligen skicklig ledning men även de tillverkade varornas förträfflighet. I själva verket torde "Yvy" f. n. vara den bästa, populäraste och mest efterfrågade toalettvålen i den svenska marknaden.

—::—

Nyutkomna böcker.

Naturskyddsfrågan har på sistone blivit aktuell i vårt land, och man söker på olika sätt väcka och vidmakthålla vårt folks intresse för hembygd och svensk bygd i allmänhet.

Visst är även att man ser på ett landskap med helt andra ögon då man lärt sig känna och älska dess historia och genom minnen och pietetsfullt skyddade platser kan kalla flydda tider tillaka.

Vår svenska bygd är utomordentligt rik på skönhet och minnen, och som det naturälskande och vetgiriga folk svenskarna egentligen äro skola de säkerligen med intresse omfatta ett sådant fängslande och instruktivt arbete som redaktör Thor Högdahls i dagarna från P. A. Nordstedt & Söners förlag utgivna rikt illustrerade verk "*Naturskydd i Sverige*". Boken, som närmast är avsedd som en handbok för skola och hem är utarbetad på uppdrag av Svenska naturskyddsföreningen och ger en synnerligen överskådlig och njutbar överblick av naturföreteelser och minnen från olika trakter i vårt land.

—::—

för husmödrarne att beakta!

Till hjälp för husmödrarne och särskilt för dem, som sköta sina hem på egen hand, har *Fru Frida Ryhr* i Göteborg öppnat en byrå, vilken tillhandahåller hemmen tillfällig arbetskraft, kokfruar, uppasserskor, tvätterskor, strykerskor, rengöringshjälp o. s. v. Byrån disponerar även krafter, vilka vid t. ex. sjukdomsfall eller bortresa för husmodern kunna åtaga sig hemmets skötsel med tillsyn även av minderåriga barn.

Vad Fru Ryhr särskilt åsyftar är att hålla en utvald medarbetarstam, vilken är fast knuten till byrån och för vars medlemmar hon därför kan garantera i fråga om ärlighet, kunnighet, ordentlighet och arbetsamhet. Moderata priser!

Byrån har sin lokal i fastigheten n:r 1 Lazarettsgatan (ovanför Telegrafverket). Tel. 6929.

—::—

Ingenting är så nedbrytande för en människa som långtråkighet.

—::—

Ett intressant Amerikaföredrag.

bjudes göteborgspubliken under den kommande veckan. Det är Fru Dagmar Waldner, f. Grebst, som onsdagen den 3 dec. i K. F. U. M:s stora sal berättar om den halvårslånga studieresa hon nyligen företagit i U. S. A. Föredraget illustreras med skioptikonbilder. Fru Waldner är känd som en briljant och i hög grad underhållande talare.

—::—

"HEMHJÄLP"
Lazarettsgatan 1. Tel. 6929.
(Ovanför Telegrafverket)
utför i hemmet matlagning, servering, rengöring, tvätt m. m. Endast fullt kunniga och pålitliga biträden. Dammsugare och vridmaskin till uthyrning. Efter kl. 4 e. m. tel. 12732.
Fru Frida Ryhr.